

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

София 1000, ул. "У. Гладстон" 67, тел.: 940 6000, факс: 986 48 48

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ 18 -5 / 2009 г.

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл.19, ал.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* и във връзка с чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, и чл. 39, ал.13 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитени зони,*

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение за "Реконструкция и разширение на инсталация за преработка на златосъдържащи полиметални руди"

Възложител: "ГОРУБСО - КЪРДЖАЛИ" АД – гр. Кърджали

Седалище: 6600 гр. Кърджали, ул. "Републиканска" № 83

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Предвижда се въвеждане на технология за извличане на благородни метали от междинни (гравитационни) продукти. Проектът включва преустройство на съществуващия флотационен цех за целите на технологичния процес и изграждане на съоръжения за цикъла на извличане, въгленова адсорбция и деструкция на цианидите. Технологичната последователност на процесите е следната:

- цианидно извличане (излугване) на златото в алкална среда до водоразтворим комплекс;
- паралелна селективна адсорбция на златно-цианидния комплекс върху активен въглен;
- десорбция на златото от въглена с получаване на обогатен на злато алкален златно-цианиден разтвор;
- електроекстракция на златото с отделяне на катода на прахообразна златна утайка (златен кек);
- промиване и сушене на златния кек и събиране в партида за шихтоване и топене до блоков метал (т. нар. "сплав Доре").

Ще се изградят и следните спомагателни съоръжения:

- склад за натриев цианид с площ от 174 м²;
- склад за реагенти с площ 471 м².

Съгласно инвестиционното предложение се предвижда средногодишен капацитет на инсталацията от 80 000 тона (суха маса) преработван хвост от сега

действащата гравитационна обогатителна инсталация. При ефективен фонд работно време 330 дни, респективно 7980 часа в годината, средночасовата производителност на инсталацията ще бъде 10 тона/час преработван отпадък от гравитационното обогатяване на рудата. Планираният обем годишно производство на метал възлиза на около 220 кг, или 12 - 13 броя златни слитъци „Доре”, всеки от тях с тегло около 500 унци (16,5-17,0 кг), или средно 0,67 кг/ден.

Инвестиционното предложение не се отнася до промяна в технологията на добив на златосъдържащата руда. Няма да се променя начина на заустване на отпадъчния пулп в действащото хвостохранилище на дружеството (хвостохранилище № 2, наричано още хвостохранилище “Кърджали”), който остава непроменен съгласно досегашната технология. Ще се използва наличната система за транспортиране на хвоста.

Местоположението на инвестиционното предложение се намира в близост до защитена зона „Студен кладенец”, с код BG 0002013 за опазване на дивите птици и до защитена зона „Родопи-Източни”, с код BG 0001032 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приети с Решение на Министерски съвет № 122/02.03.2007г. Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн. ДВ, бр.73/2007г.) инвестиционното предложение подлежи на процедура по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.

поради следните **мотиви (фактически основания)**:

1. В представения доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и е направен анализ на очакваните въздействия от реализацията на инвестиционното предложение върху околната среда и здравето на хората. Заключение на експертите по ОВОС е, че реализацията на намерението няма да доведе до влошаване на екологичната обстановка за района на гр. Кърджали, определена като “гореща екологична точка” на страната. В сравнение с досегашната дейност на дружеството по флотационно обогатяване на оловно-цинкови руди, ще се постигне съществено облекчаване на екологичната обстановка по отношение на емисии в отпадъчните води и управлението на основната маса твърди отпадъци (хвост) и праховите емисии от депото (действащото хвостохранилище) за тяхното съхранение. Основанията за тези изводи са следните:
 - годишният капацитет на производство съществено се намалява – от 500 - 600 хил. тона флотирани оловно-цинкова руда на 80 хил. тона преработвана златосъдържаща руда, със съответното намаляване на отпадъчния поток хвост за депониране;
 - основният реагент – натриев цианид, е използван и при старата технология на флотационна преработка на оловно-цинкови руди. Разходът на натриев цианид съгласно инвестиционното предложение се намалява съществено – от средно 110-120 тона годишно (300 - 330 кг дневно) до около 60 тона годишно (около 160 кг дневно);
 - в основната си част технологията включва “мокри процеси”, практически свободни от емисии на замърсители в атмосферния въздух. Заключение на

операции за електроекстракция на златото и металургична преработка на златните утайки до “сплав Доре” са маломашабни по капацитет (0,67 kg среднодневно производство на “сплав Доре”) и с много малки емисии в отпадъчните газове. Определените по дисперсионния модел Plume максимално възможни стойности за приземни концентрации на цианиди (като циановодород) са под 0,1 % от ПДК-нормата за качество на атмосферен въздух – $(C_{\text{HCN}})_{\text{max}} = 0,00001 \text{ mg/m}^3$ при норма за ПДК $0,010 \text{ mg/m}^3$. Праховите емисии от инсталацията не съдържат тежките метали (олово, цинк, кадмий), които определят утежнената емисионна обстановка в града. Не се генерират емисии от серни и азотни оксиди;

- за предотвратяване на потенциалната опасност от неконтролируеми “залпови” емисии на прах при ветровито време от суха плажна ивица на действащото хвостохранилище на “Горубсо-Кърджали” АД са изпълнени проектните изисквания за изграждане и функциониране на оросителна система;
 - при технологията на досега действащата флотация, остатъчните съдържания на натриев цианид в отпадъчния поток хвост не се обезвреждат, разчита се на естествена деструкция за времето на престояване на водите в хвостохранилището, което се оказва достатъчно и нарушения по цианиди в точката на заустване практически не са констатирани. Съгласно инвестиционното предложение, потокът отпадъчен хвост към хвостохранилището ще бъде обработван с оглед деструкция (обезвреждане) на остатъчните съдържания на цианиди в него. Заложените в проекта остатъчни съдържания на водоразтворими цианиди под $0,1 \text{ mg/l}$ и разтворими в слаба киселина цианиди под 1 mg/l съответстват на нормативните изисквания и са значително под нормите препоръчани в Директива 2006/21/ЕС за хвостохранилища след цианидна обработка. Поради тези съображения не трябва да се очаква кумулативен ефект от натрупване на цианиди в действащото хвостохранилище на “Горубсо-Кърджали” АД;
 - по прогнозна оценка се очаква заустваните в язовир “Студен кладенец” води от хвостохранилището да бъдат по-чисти от тези при досегашната емисионна ситуация и значително под допустимите норми за категорията на водоприемника. Техният обем ще бъде съществено намален чрез реализиране на рецикул с обратно използване на избистрени води от хвостохранилището в основната производствена схема.
2. Въз основа на представената информация, в съответствие с чл. 99а, ал. 1 от ЗООС, се потвърждава прилагането на най-добри налични техники (НДНТ) поради следното:
- представени са данни за: консумацията на вода, енергия и основни суровини; употребата на опасни вещества; количеството и вида на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух, в отпадъчните води и водните обекти;
 - посочени са конкретни данни за вида и количествата на отпадъците, които ще се образуват на територията на площадката след реализирането на намерението;
 - въз основа на горните данни считаме, че е представена информация за всички параметри на прилаганата техника, поради което може да се направи заключение за осигуряване прилагането на НДНТ;
 - Представената информация може да послужи за формулиране на условия в комплексното разрешително.
3. Преценката за вероятната степен на отрицателно въздействие е, че инвестиционното предложение **няма вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в горечитираните защитени зони поради следното:

- инвестиционното предложение ще бъде реализирано на територията на производствената площадка на дружеството и не попада на територията на защитени зони;
 - реализацията на обекта няма да засегне пряко природни местообитания и местообитания на видове от флората и фауната, предмет на опазване в защитените зони;
 - инвестиционното предложение няма да доведе до безпокойство на животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
4. Министерство на здравеопазването съгласува местоположението на обекта с писмо изх. № 47-22-ПСК-0728/04.09.2008г., при условие, че се издаде разрешително по чл. 104, ал. 1 от ЗООС от министъра на околната среда и водите.
 5. По време на изготвяне на доклада са проведени консултации със заинтересувани лица. Осигурен е обществен достъп до доклада за ОВОС и е проведена среща за обществено обсъждане, към която е проявен особен интерес от страна на засегнатото население. Представени са редица писмени становища, както и подкрепа на инвестиционното предложение, така и против неговата реализация. Представен е протокол от срещата за обществено обсъждане и становище на възложителя по направените предложения, бележки и препоръки. Възложителят е потвърдил готовността си за изпълнение на голяма част от конкретните предложения, направени в хода на консултациите.
 6. Със свое Решение № III-5/2009 г. Висшият експертен екологичен съвет предлага да бъде одобрено осъществяването на инвестиционното предложение.

и при следните условия:

1. За фазата на проектиране :

1. Да се предприемат действия съгласно изискванията на глава осма и § 88 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за подземните богатства.
2. Да се предприемат действия за инсталиране на автоматична, непрекъсната и действаща в реално време система, която да записва и контролира нивата на разтворимите в слаби киселини цианиди в крайния отпадък, преди постъпването му в хвостохранилището. Данните от системата да се включат към плана за собствен мониторинг.
3. Към плана за собствен мониторинг да се предвидят следните изисквания, които да се съгласуват с РИОСВ – Хасково и Изпълнителната агенция по околна среда:
 - мониторинг на атмосферния въздух, в т.ч. по отношение на концентрацията на циановодород в работните помещения и на границата на площадката на предприятието;
 - мониторинг на подземните води на двете площадки (производствена и хвостохранилище);
 - мониторинг на почвите на площадката и в близост до хвостохранилището.
4. Да се подаде уведомление до министъра на околната среда и водите за класификация на предприятието/съоръжението съгласно чл. 103, ал. 1 от ЗООС.
5. Излугвацият реактор и петте адсорбционни реактора, в които ще се извършват цианидно излугване и въгленова адсорбция, да се разположат в затворено помещение, като се осигури постоянен мониторинг на съдържанието на циановодород във въздуха на работните места и се вземат всички необходими мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

6. Чувствителността на автоматичните детектори за циановодород, които са предвидени в инвестиционното предложение за контрол на съдържанието на циановодород във въздуха на работната среда, да бъде съобразена с граничната стойност (8-часова) на циановодород съгласно нормативните разпоредби (Наредба № 13 от 30 декември 2003г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа (обн., ДВ, бр.8/2004, поел. изм. ДВ, бр.67/2007).
7. Да се предвиди озеленяване с подходящи дървесни и храстови видове, както и зелен пояс по контура на имотните граници на „Горубсо - Кърджали“ АД.
8. Да не се допуска съхраняване на цианиди в определения за това склад в количества по-големи от разрешените от съответните компетентни органи.
9. Да се предвиди подходящо екраниране на навеса за съхранение на междинните (гравитационни) продукти.
10. Да се осигури обществен достъп до данните от провеждания собствен мониторинг. Да се изгради система за незабавно уведомяване на населението при възникване на риск за здравето на хората.

II. Преди започване на строителството:

11. Да се съгласува с кмета на община Кърджали маршрута за транспортиране и инсталацията/съоръжението за третиране на строителните отпадъци, които ще се образуват при изграждането на обекта.
12. Да се изготви схема за събиране, временно съхраняване и транспортиране на отпадъците, образувани при строителството и експлоатацията на обекта, която да отговаря на нормативните изисквания по управление на отпадъците и да бъде съобразена със съществуващите практики по управление на отпадъците на територията на „Горубсо- Кърджали“ АД.

III. Преди въвеждане в експлоатация:

13. Изграждането на съоръженията да се извърши в съответствие със стойностите и показателите за НДНТ, както са описани в представената оценка по чл. 99а, ал. 1 от ЗООС и допълнението към доклада по ОВОС.
14. Възложителят/операторът следва да подаде заявление за издаване на комплексно разрешително за експлоатация на инсталацията за производство на метал (сплав „Доре“).
- 14.1. Обхватът на инсталацията за производство на метал да се съобрази с информацията, представена от възложителя/оператора по чл. 99а, ал. 1 от ЗООС.
- 14.2. Към заявлението да се приложат документите по т. 3 и т. 12 от настоящето решение.
15. Да се предприемат действия за изпълнение на изискванията на Наредба №1/29.10.2008г. за вида на превантивните и оздравителните мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (обн. ДВ, бр. 96/07.11.2008г.).

IV. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация:

16. Експлоатацията на инсталацията за производство на метал да се извършва в съответствие с условията на комплексното разрешително.
17. В случаи на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети или причинени екологични щети, в резултат от експлоатацията на инсталацията за преработка на златосъдържащи полиметални руди, да се предприемат действия за изпълнение на изискванията на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ, бр. 43/29.04.2008г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 35/12.05.2008г.).

V. Приложение: План за изпълнение на мерките по чл. 96, ал. 1, т. 6 ЗООС.

№	МЕРКИ	ПЕРИОД (ФАЗА) НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	РЕЗУЛТАТ
1	2	3	4
1.	Да се проектира и монтира ръкавен филтър за отпадъчния поток газове от модула за шихтоване и топене на златните утайки от електролизата.	Проектиране и преди въвеждане в експлоатация	Спазване на емисионните норми и опазване качеството на атмосферния въздух; Повишаване степента на извличане на златото
2.	Да се изготви Техническа инструкция и Програма за техническа поддръжка на пречиствателното съоръжение (ръкавен филтър за потока отпадъчни газове от модула за шихтоване и топене на златните утайки от електролизата).	Преди въвеждане в експлоатация	Контрол на работата на пречиствателното съоръжение и спазване на емисионните норми за опазване качеството на атмосферния въздух
3.	Да се представи в РИОСВ - Хасково, Община Кърджали, а чрез нея и на засегнатото население, протокол от технологичните настройки на пречиствателното съоръжение и измерванията на емисиите от изпускателните устройства към вентилационната система, с резултатите от който се доказва изпълнението на НДЕ за цианиди (като HCN) и прах.	Преди въвеждане в редовна експлоатация	Осигуряване на ефективна работа на прахоуловителните и газоуловителни съоръжения
4.	Да се инсталира автоматична, непрекъсната и действаща в реално време система, която да записва и контролира нивата на разтворимите в слаби киселини цианиди в крайния отпадък, преди постъпването му в хвостохранилището.	Преди въвеждане в редовна експлоатация	Контрол на работата на съоръженията и спазване на норми за съдържание на цианиди в карийния отпадък
5.	Да се проектира и монтира водопровод на хвостопровода (наред със съществуващите две – една работна и една резервна), с което да се осигури целогодишна	Проектиране и преди въвеждане в експлоатация	Намаляване разхода на вода за промишлени нужди; Намаляване количеството на заустваните в язовир "Студен кладенец"

	възможност за рецикл на преливни води от хвостохранилището, така че съществено да се намали обема на заустваните в язовир “Студен кладенец” избистрени води.		води от хвостохранилището
6.	Да се осигури техническа възможност за предотвратяване на замръзване в тръбопроводите и останалите елементи на оросителната система, така че тя да не се демонтира през студените дни на годината.	Преди началото на зимния сезон на 2009 – 2010 г.	Осигуряване на целогодишна непрекъсната работа на оросителната инсталация и предотвратяване на залпови прахови емисии при всякакви обстоятелства
7.	Да се предвиди, монтира и пусне в експлоатация самостоятелна линия за доставяне на допълнителни количества свежа вода към хранящия басейн за оросителната инсталация	Преди въвеждане в редовна експлоатация	Осигуряване на необходимия дебит на вода за всички дъждовални апарати на оросителната система
8.	Да се разработи график за режима на работа на оросителната инсталация за плажната ивица на хвостохранилището и технически възможности за целогодишното ѝ използване	Преди въвеждане в редовна експлоатация	Предотвратяване на залпови прахови емисии при всички обстоятелства
9.	Да се извърши проверка на общата устойчивост на пластове, в които ще се изпълнят фундаментите и обваловката на модулите за цианидно извличане, въгленова адсорбция и обезвреждане на цианидите (съоръженията) извън сградата), като изкопните работи и останалите работи по вертикалната планировка се изпълнят по отделен проект.	Проектиране и преди влизане в експлоатация	Осигуряване на изкопните работи и здравината на носещи конструкции за съоръженията извън сградата на бившата обогатителна фабрика
10.	Да се подмени и втората нитка на хвостопровода с абразивно-устойчиви базалтирани тръби	Преди въвеждане в редовна експлоатация	Предотвратяване на евентуални течове и опазване на почви и подземни води от замърсяване
11.	Да се монтират сигнални устройства за циановодород в работните помещения и на пътеката за обслужване на	Преди влизане в експлоатация	Ограничаване на здравния риск за обслужващия персонал

	реакторите за излугване и деструкция на цианидите		
12.	Да се осигури непрекъснато поддържане и работоспособност на на оросителната инсталация за плажната ивица на хвостохранилището, както и организационно-технически възможности за целогодишното ѝ използване	По време на експлоатацията	Предотвратяване на залпови прахови емисии при всички обстоятелства
13.	Да се приключи с техническата и биологическа рекултивация на въздушния откос на стената на действащото хвостохранилище на основата на утвърдения проект.	По време на експлоатацията	Предвидени в проекта мерки за укрепване на стената, ограничаване на емисиите и подобряване на ландшафта)
14.	Да се предвиди ежегоден одит на хвостохранилището от независими експерти.	След влизане на инсталацията в експлоатация	Осигуряване на управление на отпадъците в съответствие с нормативната уредба на страната и Директива 2006/21/ЕС
15.	Да се осигури поддържане в изправност на ограда на хвостохранилището	По време на експлоатация	Да се избегне попадане на животни в хвостохранилището
16.	Да се направят измервания на нивата на шума и оценка на общата звукова мощност при пускане на инсталациите в експлоатация (съгласно Методика утвърдена от Министъра на околната среда със Заповед №РД-199/19.03.2007 г.). При отчитане на превишаване на граничните стойности да бъдат предприети мерки за намаляване и предотвратяване на шума в околната среда	След въвеждане на инсталацията в експлоатация	Намаляване нивото на излъчвания шум

На основание чл. 99, ал. 8 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5 години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на възложителя новият възложител съгласно чл. 99, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда задължително трябва да уведоми МОСВ.

При констатиране неизпълнение на условията и мерките в решението по ОВОС виновните лица носят отговорност по чл. 166, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

На основание чл. 60, ал. 1 от АПК и по искане на възложителя „ГОРУБСО-КЪРДЖАЛИ“ АД, отправено с писмо вх. № 26-00-3262/07.09.2009г., в което се посочва, че при закъснение в реализацията на инвестиционното предложение може да възникне потенциална опасност и да последва значителна вреда за околната среда и здравето на хората, поради следното:

- дружеството не разполага с повече свободни обеми за съхраняване на междинния продукт от гравитационното обогатяване, който ще се използва като суровина в инсталацията за производство на блоков метал (сплав „Доре”);
- съществува риск от нарушаване на целостта на хвостохранилище № 2 поради невъзможност за осигуряване на нормален технологичен процес;
- забавянето на реализацията на инвестиционното намерение може да доведе до спиране на дейността на дружеството и до невъзможност за поддържане на техническото състояние на съоръженията;
- съгласно Решение на Министерски съвет № 643/01.10.1999г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства от находище „Чала”, дружеството е задължено да разработва находището добросъвестно, като не допуска неправилен избор на експлоатация, която може да доведе до загуби на природни богатства. Това изискване налага постигане на висока степен на извличане на златото от добиваните суровини;
- своевременната реализация на инвестиционното намерение ще доведе до подобрения, осигуряващи повишаване на качеството на околната среда в региона и недопускане на аварийни ситуации, застрашаващи здравето на работещите и населението;
- недопускане на предварително изпълнение на настоящето решение ще доведе до сериозна вероятност да бъде значително затруднено и дори осуетено изпълнението на решението по ОВОС,

и намирайки за основателно искането на възложителя, както и че са налице предпоставките от АПК,

РАЗПОРЕЖДАМ:

Допускам предварително изпълнение на настоящето решение, поради опасност от настъпване на значителна или трудно поправима вреда за околната среда, в резултат от забавяне на изпълнението на дейностите от инвестиционното предложение.

Разпореждането подлежи на обжалване пред ВАС по реда на АПК в тридневен срок от съобщаването му.

Дата: 19. 10. 2009г.

МИНИСТЪР:

(НОНА КАРАДЖОВА)

